

QVÆSTIO MEDICA.
QVODLIBETARIIS DISPVATIONIBVS MANE DISCVTIENDA
IN SCHOLIS MEDICORVM, DIE IOVIS XXIII. NOVEMB.
M. FRANCISCO BOVIONIER Doctore Medico Præside.

1058

An qua statim à Menstruâ purgatione concipiunt, citius pariunt?

V
C
S
T
M

TER VS, quia continendo perficiendoque sætui dicatus est, idcirco perpetuo ferè sanguinis affluxu madescit, quamdiu ferendæ proli apta est muliebris ætas; sanguis verò, vt accommodatam effingendo atque alendo sætui materiam præbet, sic Muliere in vtero non habente, sensum illic congeritur, nullo imperfectioris sexus, aut frigidioris temperamenti argumento, sed sapienti naturæ consilio hominum generi consulens. Attamen, si ceptis illa excidat, vim vtero inleuit, quâ humorem morâ accrescentem, & quantitate vel qualitate grauem statim effundit, plures, si hæserit, cum animi tum corporis morbos pariturum. Inde fit, vt nullâ expectatâ Lunæ periodo aliàs sæpius, aliàs infrequentius redeat, quæ ferè dicitur menstrua mulierum purgatio: quam sola & singularis vniuius cuiusque natura promouet, dum sui sit iuris, sicut motus omnes, qui tempestiue humano in corpore cientur, neutiquam Soli vel Lunæ alijue sideribus referendi. Solenni autem qui fit per vterum humorum cœnis generis secessu exhibatur natura, & quicquid demùm muliebribus in locis meditatur, quò purgatori in vtero id elaborat, eò longè alacrius & citius defunctura est.

ONCEPTIO actio vteri propria est, partus difficillima; illa feminis arctius comprehensi insitam & ab ipsis haustam parentibus vim *ἐκπύρεσιν* excuscat, quâ mox successurus animus vtatur ad disponendas domicilij sui partes, quarum iple architectus est. Pluris verò in sætute refert, quo primùm condatur in loco. Vterus menstruo sanguine diffuens semen non rarè extinguit, aut sætum ex coimbellem generat, post tristiora longinquæ grauiditatis fastidia cum suo tum sætæ periculo nasciturum: quique originis vitium plures in annos seruaturus est, & puerilibus morbis acrius conflandus. Adueniente eiusdem purgationis tempore, si vtero gerere cœperit mulier, haud multò melius conceptui fiet, quem præuio mensium mucos obrita vasorum vteri officina faciliè dimittunt; sanguinis autem, cum eruperit, impetus rudem adhuc & teneram genituram subruet, atque vliginoso in solo posita vix bene inchoati operis fundamenta, & quamdiu vterus fluit nutantia, moras naturæ obijciunt obruto semine languescenti: quæ adeò tardiùs longam plurimorum in quum seriem absolutura est, quò segnius primos & præcipuos aggressa fuerit.

TATIM à menstruâ purgatione defæcato sanguine calor & spiritus vbique purius emicant. Vterum huius boni principem tum si pupugerit Veneris stimulus, ille auidius prolectum semen arctissimo complexu retinet, & occluso ostio illic vni studet adornando conceptui. Tunc verò primùm futuro homini natura sic prouidet vt ab ipsis primordiis robur animumque ducat, quibus tempore vteri se vinculis liberabit: eò enim omnia conspirant & inclusum, vt properet, artificem incitant: recenter eliminatis sordibus optima vteri temperies: nitentia eiusdem acetabula & apprehendendis sætus conceptaculis maximè idonea: vtrique semini insidens spiritus genitor, eoque vigens magis, quò nitidiora illapsus in loca confestim aulaa obducit affuturo mox inquilino, atque ex crassiori commixtorum seminum parte geminum parat sætui inuolucrum. Iam feruet intrus opus, & trina humanæ molis principia surgunt quæ seruata primæ constitutionis vi citius atque æquo passu ad finem progressa vegetiorem prolem mox datura sunt, & septimo mense nascituram aut noni primis diebus.

A MET SI Mulier quouis tempore prolem ferre possit, etiam vtero sætum iam grandiore continente: sua tamen conceptui, sua quoque partui adest tempestiuitas, vtræque à diuerso vteri habitu repetenda. Nam cum ille ab omni expellendi conatu conqueuit, & ita comparatus est, vt faciliè se se contrahat, arque circa conceptam comprehensamque materiam obuoluatur, tunc ferendæ proli aptissimum est tempus. Contraria est ratio tam partus quam mensium: in his apertis passim ostiis vbique laxatur vterus, in illo totum se effundit, vt onus foras protrudat. Sed hanc pariendi difficultatem multum naturæ leuare solet vna res, si eodem tempore partus insitet, quo consuetà excretionem fluebat vterus. Quod certè fieri non potest, nisi illâ statim clapsâ mulier conceperit.

VLTA partum accelerant, & indicium nascendi diem representant; imprimis iuuenilis ætas, quâ robusta valensque natura, quicquid superfluum est, funditus expellit, tamque curatum vteri sinum præstat, vt si semen eò inciderit, confestim ali atque augeri necesse sit. Adolescentularum, quia plerumque incertâ periodo Menses fluunt, imbecillior conceptus, tardior partus esse solet. Ætas prouectior liberos generat *αργαλειότες*, breuioris æui, sagacioris ingenij, & post longa gestationis tempora cunctanter ex vtero prodeuntes. Tempestatum quoque vicissitudini, cœli solique diuersitati non leuia insunt momenta ad partum ocius feriùsq; edendum. Perfante Boreâ tam ad concipiendum quam ad pariendum paratiora sunt fœmina. Concreto sub cœlo & humidioris plagæ incolis difficilior conceptus, diuturna gestatio, abortus frequentior. Sed isthæc omnia laborantis vteri non innoxia sunt irritamenta, aut nisi maturo iam sætui succenturiatur vana sæpe incitamenta. Vnius est Naturæ, quæ cuiusque ortum semine atque sanguine Menstruo inclusit, vtriusque motus omnes & progressus sic regere, vt sollicita matrum vota tam fœlici quam cito partu solummodo beauerit, cum optime se habente vtero prolem susceperint: at nunquam vtero melius est, quam statim à menstruâ purgatione.

Ergo qua statim à Menstruâ purgatione concipiunt, citius pariunt.

1098

DOMINI DOCTORES DISPVATVRI.

M. Claudius Tardi.
M. Ioannes Fortisier.
M. Michaël du Port.

M. Petrus de Mercenne.
M. Andræa Guyet.
M. Ioannes Garbe.

M. Franciscus Mandat.
M. Claudius Lienard.
M. Dionysius Allain.

Proponebat Lutetiæ PETRVS LE LARGE Parisinus, A. R. S. H. M. DC. LVI.